

Zaintersiranost studenata za samozapošljavanje

Čolak, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

**Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek /
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:151:683544>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-19**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical
Sciences Osijek - Repository of the Faculty of
Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Ana Čolak

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

Zainteresiranost studenata za samozapošljavanje

Završni rad

Osijek, 2019.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Ana Čolak

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

Zainteresiranost studenata za samozapošljavanje

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu završnog rada

1. Prof. dr. sc. Ljubica Ranogajec, mentor
2. Prof. dr. sc. Jadranka Deže, član
3. Dr. sc. Ana Crnčan, član

Osijek, 2019.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. MATERIJAL I METODE.....	2
3. REZULTATI I RASPRAVA.....	3
3.1. Zainteresiranost studenata za samozapošljavanje	5
3.2. Korištenje stručnog osposobljavanja za rad.....	8
3.3. Udruživanje korisnika samozapošljavanja.....	8
4. ZAKLJUČAK.....	20
5. POPIS LITERATURE.....	21

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek
Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda, smjer Agroekonomika

Završni rad

Ana Čolak

Zainteresiranost studenata za samozapošljavanje

Sažetak: Iz provedenog istraživanja se može vidjeti da je većina ispitanika odgovorilo da je dovoljno upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva. Iz stavova studenata se može vidjeti da studenti smatraju da je kod samozapošljavanja vrlo važna: sigurnost radnog mjesta, prijateljska i opuštena radna atmosfera, kao i posao koji ostavlja dovoljno slobodnog vremena, mogućnost stalnog stručnog usavršavanja, fleksibilnost radnog vremena. No, na samom kraju istraživanja se može vidjeti da ipak mladi nisu dovoljno spremni za samozapošljavanje u poljoprivredi, jer je samo 17 ispitanika od 58 odgovorilo da bi se upustilo u samozapošljavanje u poljoprivredi.

Ključne riječi: samozapošljavanje, sigurnost na poslu, fleksibilnost

22 stranice, 10 grafikona

Završni rad je pohranjen u Knjižnici Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek i u digitalnom repozitoriju završnih i diplomskih radova Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek.

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek
Undergraduate university study Agriculture, course Agroecconomics

BScThesis

Ana Čolak

The interest of students for self-employment

Summary: It can be seen from the conducted survey that the majority of respondents answered that they were sufficiently familiar with youth employment measures with no previous work experience. From the students' point of view it can be seen that students consider it very important in self-employment: job security, friendly and relaxed work atmosphere, as well as a job that leaves enough free time, possibility of continuous professional development, flexibility of working hours. However, at the very end of the survey, it can be seen that young people are still not sufficiently prepared for self-employment in agriculture, as only 17 respondents out of 58 responded to engage in self-employment in agriculture.

Keywords: self-employment, jobsecurity, flexibility

Page 22, Graphs 10

Final work is archived in Library of Faculty of Agrobiotechnical Sciences in Osijek and in digital repository of Faculty of Agriculture in Osijek

1. UVOD

Dio odvažnih i poduzetnih nezaposlenih osoba, pa samim time i studenata se odlučuje korištenje mjere potpore za samozapošljavanje, jedne u nizu mjera aktivne politike zapošljavanja. Cilj te mjere je financijska podrška nezaposlenima koji se odluče pokrenuti vlastiti posao. Potpora za samozapošljavanje se pokazala kao najpopularnija i najuspješnija mjera aktivne politike zapošljavanja. Dosad su ishodi mjere pokazali kako gotovo 80% korisnika uspješno okonča prvu godinu poslovanja i nastavi s radom. Prema vanjskoj evaluaciji mjera aktivne politike tržišta rada za razdoblje od 2010. do 2013. godine u 79% slučajeva poslovni subjekt je još uvijek aktivan, odnosno nastavlja s radom i 12 mjeseci nakon otvaranja.

Cilj ovog rada je opisati i objasniti stavove studenata o pokretanju i osnivanju vlastitog poduzeća u poljoprivrednoj djelatnosti.

Ovaj rad je podijeljen u 4 poglavlja, od toga se u prvom poglavlju govori o predmetu rada, cilju rada te strukturi rada. Drugi dio rada će opisati tržište rada, dok će treće poglavlje opisivati zainteresiranost studenata za samozapošljavanje. Četvrto poglavlje rada će prikazati istraživanje o samozapošljavanju studenata u poljoprivredi. Peto poglavlje će donijeti zaključak ovog rada.

2. MATERIJAL I METODE

U radu su primijenjeni vlastiti podatci temeljeni na provedenom istraživanju. Metode korištene u radu su standardne metode koje se koriste prilikom ispitivanja određenog problema sa svrhom sastavljanja što kvalitetnijeg rada, a to su anketa, analiza, sinteza te komparacija.

3. REZULTATI I RASPRAVA

Jedno od najsloženijih i najosjetljivijih tržišta je upravo tržište rada koje označava ponudu zaposlenika i potražnju za zaposlenicima. Označava također i postupak pronalaženja posla, zapošljavanje, otkaze, mogućnost napredovanja, čekanje na posao, konkurenciju u traženju posla i na samome poslu te uspostavljanje ravnoteže cijene rada na tome tržištu. Glavni alati kojima se služi na ovome tržištu su ponuda i potražnja rada, a cilj je uskladiti ta dva elementa. Tržište rada se teže prilagođava i vraća u ravnotežu za razliku npr. od tržišta novca. Na tržištu rada trguje se satima rada koje se ne mogu odvojiti od samoga radnika (Obadić, 2016.).

Družić i Sirotković (2002.) u svom radu tvrde da susretom ponude i potražnje tržište počinje stvarno funkcionirati. Radnici odnosno budući zaposlenici predstavljaju ponudu, a poslodavci predstavljaju potražnju. Razina obrazovanja, vještine, potrebe, kvalifikacije, sposobnosti i druge karakteristike čine svakog radnika drugačijim. Izvedena potražnja je najvažnija karakteristika potražnje za radom. Određeni proizvod potražujemo jer od njega očekujemo neku korist, dok rad potražujemo samo kako bismo proizveli neke proizvode ili usluge.

Statistika zaposlenosti i nezaposlenosti uvelike se koristi za dobivanje slike makroekonomskog zdravlja nekoga ekonomskog sustava. Stoga je važno poznavati metodologiju mjerenja ukupne zaposlenosti i nezaposlenosti, pratiti najnovije podatke i razumjeti ograničenja s kojima se javna politika susreće pri korištenju podataka. U današnjem svijetu rada mijenja se prijašnja razlika između zaposlenosti i nezaposlenosti, pa ljudi zbog fleksibilnosti rada ili rada kod kuće ne moraju biti stalno zaposleni, a da ipak zarađuju sredstva za život (Obadić, 2016.).

Na svakome tržištu rada prisutna je razlika između nezaposlenosti i potražnjom radnika. Autori teksta smatraju da „postojano visoke stope zaposlenosti, rastuće potrebe za određenim profilima zaposlenika, te niski udio sudjelovanja radne snage u bivšim tranzicijskim zemljama ukazuju na mnogo složenije probleme, koji se sve više nastoje povezati s regionalnom i kvalifikacijskom neusklađenošću“ (Obadić, 2016.).

Radi se o strukturnoj nezaposlenosti o kojoj je bilo riječi u gore navedenom tekstu. Neka zanimanja od prijašnjih vremena su postala suficitarna jer je u novije vrijeme došlo do velikih promjena tj. napretka tehnologije. To dovodi do problema i radnika i poslodavaca. Tražena zanimanja su deficitarna i zbog toga poslodavci ne mogu naći radnike, a radnici s druge strane gube svoja znanja i vještine. Veliki problem na tržištu rada stvorio je rat 1990-ih godina. Nezaposlenost je znatno porasla, odnosno potražnja za radom i ponuda rada nisu bile usklađene. Neusklađenost se prepisuje niskom geografskom i kvalifikacijskom, mobilnošću (Obadić, 2016.).

Poslije domovinskoga rata gdje su ostale posljedice recesije i neposredne ratne opasnosti osjetno je povećanje nezaposlenosti iz godine u godinu, a najviša stopa nezaposlenosti je zabilježena 1999. godine i to sa stopom od 20,8% (Lovrinčević, 2001.).

Glavni cilj promjena na hrvatskom tržištu rada, prema mišljenju ovoga autora treba biti:

1. „Povećanje zaposlenosti i zaposlivosti“.
2. „U politici razvoja tržišta rada prednost treba dati mjerama kojima je cilj zapošljavanje postojeće radne snage (aktivne mjere), umjesto mjerama za smanjivanje radne snage (pasivne mjere)“.
3. „Aktivne mjere potiču zapošljavanje putem aktivnijeg traženja posla, posredovanjem, povećanjem zaposlivosti dodatnim obrazovanjem. S druge strane, pasivne mjere imaju za cilj smanjivanje ponude rada i to mjerama kojima se pojedinci stimuliraju na povlačenje tržišta (rano umirovljenje, ograničavanje broja sati rada, minimalne nadnice, naknade za bolovanje i invalidnost)“.
4. „Država treba poticati dugoročni rast zaposlenosti smanjenjem poreza na plaće i iz plaće, te sudjelovanjem u financiranju doškoloovanja i prekvalifikacije radnika“.
5. „Redefinirati pojam zaposlene odnosno nezaposlene osobe, na način da se odredi donji iznos tekućeg dohotka iznad kojeg ne bi bilo moguće imati status nezaposlene osobe, odnosno da se svi oblici ostvarivanja dohotka stave u isti položaj kao i klasični ugovor o radu i na njih obračunavaju doprinosi“.
6. „Poticati rad privatnih agencija za zapošljavanje i upravljanje ljudskim kapitalom“ (Lovrinčević, 2001.)

3.1. Zainteresiranost studenata za samozapošljavanje

Mnogi su se za samozapošljavanje zainteresirali početkom 2018. godine kada je krenula nova potpora Hrvatskoj zavoda za zapošljavanje u iznosu do 55.000 kuna.

No prije nego što se osoba odluči zakoračiti u poduzetničke vode, obavezno treba pročitati sve što o mjeri za samozapošljavanje piše na službenim stranicama Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Prvenstveno tu mjeru mogu koristiti nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju Zavoda koje su prošle aktivnosti vezane uz zapošljavanje u suradnji sa savjetnikom za samozapošljavanje. Stručna savjetnica za samozapošljavanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Osijek, Štiglec naglašava:

„Prvi i osnovni problem kod samozapošljavanja mnogima predstavlja što zapravo osnovati – obrt ili poduzeće? I to je prvi korak koji svaki potencijalni poduzetnik mora odlučiti prije nego što krene u poduzetnički pothvat. Ukoliko odlučite otvoriti obrt, na raspolaganju vam je Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji – Služba za gospodarstvo i Hrvatska obrtnička komora gdje se možete raspitati treba li vam određena završena škola, morate li imati položeni određeni tečaj ili majstorski ispit. Ukoliko želite otvoriti poduzeće, na raspolaganju vam je Hrvatska gospodarska komora, ali i Centar za poduzetništvo. Svakako bi trebali navratiti i u Poreznu upravu da se raspitate o doprinosima

Kod izrade troškovnika, stranke vrlo često imaju vrlo velike procjene prihoda dok im rashodi ne predstavljaju gotovo nikakvu stavku što naravno nije točno. Isto tako vrlo često u godini ima raznih fluktuacija na što se zaboravlja. Neće svaki mjesec biti jednako uspješan. Mnogi zaborave i na isplatu neto plaće svaki mjesec. Ne zaboravite da imate i svog knjigovođu kojeg također možete pitati sve o troškovima i uplatama i slično“.

Nataša Štiglec, je također napomenula da jednom kada stranka dobije sredstva, nijedna stranka se više ne javi do isteka potpore i onda tu nastanu mnoge greške odnosno troškovi koji se više ne mogu pravdati. Kad stranka potpisuje neki ugovor kao primjerice onaj o najmu prostora, treba donijeti u Hrvatski zavod za zapošljavanje da ga se provjeri.

Kako bi se koristila ova potpora koja traje 12 mjeseci treba se:

- Izraditi poslovni plan iz kojeg je vidljivo da je poslovna ideja održiva

- Troškovnik u kojem je vidljivo da su troškovi usmjereni na otvaranje i rad poslovnog subjekta
- Troškovi koji se navode u troškovniku usmjereni su na otvaranje i rad poslovnog subjekta, a odnose se na registraciju poslovnog subjekta i sredstva povezana s obavljanjem djelatnosti (nabava opreme, zakup poslovnog prostora, obavezni doprinosi za prvih 11 mjeseci).

Veoma je važno obratiti pažnju na prihvatljive troškove u 2018. godini:

- kupnja strojeva, tehnike, alata i opreme za obavljanje djelatnosti
- kupnja odgovarajuće informatičke opreme potrebne za rad
- kupnja licenciranih IT programa
- zakup poslovnog prostora za najviše 11 mjeseci poslovanja (prostor ne može biti zakupljen od roditelja i drugih članova obitelji)
- troškovi za knjigovodstvene usluge za najviše 11 mjeseci poslovanja
- doprinosi za vlasnika/cu – samozaposlenu osobu za najviše 11 mjeseci poslovanja
- edukacije koje su vezane uz djelatnost, a koje su provedene i plaćane do propisanog roka za dostavu dokumentacije namjenskom utrošku vremena
- troškovi registracije poslovnog subjekta – javnobilježnički troškovi, pristojbe, naknade, upisnine u odgovarajuće registre koji su preduvjet za obavljanje djelatnosti
- izrada web stranice, pisanih materijala za oglašavanje, reklamnih ploča i natpisa
- web hosting, zakup domene, održavanje web stranice
- kupnja uredskog namještaja i materijala za izradu specifičnih dijelova interijera poslovnog prostora po mjeri (pultovi, ugostiteljski i inventar u prodavaonicama)
- kupnja novih prijevoznih sredstava (nužnih za obavljanje djelatnosti)
- troškovi atesta i procjene opasnosti
- kupnje zaštitne i radne odjeće i opreme
- kupnja licencija neophodnih za obavljanje djelatnosti (uključujući licencije za software)
- kupnja franšize.

Potpora za samozapošljavanje usklađena je s Uredbom komisije (EK) 1407/2013 o potporama male vrijednosti. Državnom potporom male vrijednosti smatra se svaka potpora

pojedinom poduzetniku, čiji ukupni iznos ne prelazi 200.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, u razdoblju od tri fiskalne godine, neovisno o razini davatelja koji dodjeljuje potporu male vrijednosti (ministarstva, gradovi, županije i sl.). Pri tome, ukupna potpora male vrijednosti koja se dodjeljuje bilo kojem pojedinom poduzetniku u sektoru cestovnog prometa ne smije premašivati 100.000,00 eura tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine.

Osobama koje iskažu interes za samozapošljavanje osigurava se stručna pomoć u regionalnim/područnim uredima Zavoda gdje djeluju savjetnici za samozapošljavanja te mogu na jednom mjestu dobiti sve relevantne informacije o aktivnostima vezanim za realizaciju poduzetničke ideje, a koje uključuju pomoć u izradi poslovnog plana, upućivanje na besplatne i druge edukacije kao i informacije o drugim davateljima potpora te povezivanje svih dionika na lokalnom tržištu rada (npr. HOK, HGK, razvojne agencije).

Glavna mjera je financijska podrška nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao. Ciljane skupine su nezaposlene osobe koje su prijavljene u evidenciju Zavoda, te koje su obavile aktivnosti u suradnji sa savjetnikom za samozapošljavanje u skladu s dinamikom razrade poduzetničke ideje. U trajanju od 12 mjeseci mogu ostvariti visinu subvencije do 35.000 kn ili do 45.000 kn ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad. Korisnici se odabiru na osnovu javnog poziva, poslovnog plana te obrada zahtjeva nakon zaprimanja, a korisnici su nezaposlene osobe koje imaju izrađeni profesionalni plan zapošljavanja i koje su prošle aktivnosti za samozapošljavanje kod savjetnika za samozapošljavanje.

Kriteriji:

- Osoba mora izraditi poslovni plan iz kojeg je razvidno da je poslovna ideja održiva te proći aktivnosti savjetovanja za samozapošljavanje u nadležnom regionalnom/područnom uredu.
- Dodijeljena subvencija usmjerena je na troškove otvaranja i rada poslovnog subjekta, a isti se prikazuju u troškovniku dostavljenom uz poslovni plan.
- Troškovnik podrazumijeva troškove vezane uz registraciju poslovnog subjekta i sredstva povezana s obavljanjem djelatnosti, poput nabave opreme, zakupa poslovnog prostora i obveznih doprinosa za 11 mjeseci poslovanja. Svi troškovi navode se bez poreza na dodanu vrijednost.

3. 2. Korištenje stručnog osposobljavanja za rad

Korisnik potpore za samozapošljavanje može koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad, po kriterijima propisanim za tu mjeru, za najviše 2 osobe. Kako bi se potpora za stručno osposobljavanje za rad mogla odobriti, podnositelj/ica zahtjeva za samozapošljavanje obvezan/na je u poslovnom planu navesti i objasniti potrebu za korištenjem ove mjere te troškovnik prilagoditi propisanom iznosu od najviše 45.000 kuna. Potreba za radnikom (javni natječaj) za najavljeno stručno osposobljavanje za rad objavljuje se tek po dostavi dokaza o registraciji poslovnog subjekta.

3. 3. Udruživanje korisnika samozapošljavanja

U slučaju osnivanja zadruge i zapošljavanja u zadruzi, gornja granica iznosa potpore za samozapošljavanje koju korisnici koji se udružuju mogu ostvariti iznosi najviše 175.000 kn i to za pet osoba koje se udružuju. U slučaju osnivanja i zapošljavanja u trgovačkom društvu gornja granica iznosa potpore za samozapošljavanje za najviše 4 osobe iznosi 140.000 kn. U slučaju otvaranja obrta ili slobodne profesije potpora se može dodijeliti za najviše dvije osobe te je gornja granica iznosa potpore za samozapošljavanje 70.000 kn. Za sve djelatnosti poljoprivrednog karaktera, sezonskog poljoprivrednog karaktera i djelatnosti koje su vezane uz manipulaciju poljoprivrednih dobara, potpora za samozapošljavanje ne može se odobriti.

Obveze korisnika:

- Po obavijesti Zavoda o pozitivnoj ocjeni zahtjeva u roku 30 dana dostaviti dokaze o registraciji djelatnosti i prijavi radnog odnosa u punom radnom vremenu u najmanjem trajanju od 12 mjeseci nadležnim institucijama.
- Najkasnije do zadnjeg dana isteka ugovorne obaveze dostaviti dokaze o utrošku sredstava sukladno troškovniku dostavljenom uz poslovni plan. Troškovnik se u tijeku trajanja ugovornih obaveza može mijenjati isključivo uz obvezu dostave dokaza i obrazloženja o okolnostima koje su dovele do izmjene istog (izmjena cijene pojedine stavke i slično) i to samo u okviru prihvatljivih troškova ove mjere.

- Od ukupno isplaćenog iznosa potpore, vratiti onaj dio sredstava za koja nisu dostavljeni dokazi o namjenskom utrošku potpore prema odobrenom troškovniku.

U slučaju zatvaranja poslovnog subjekta i odjave iz radnog odnosa prije isteka ugovorne obaveze, prijave na nepuno radno vrijeme ili dostave dokaza o utrošku sredstava izvan propisanog roka te dostave dokaza koji nisu usklađeni s troškovnikom, korisnik vraća sva isplaćena sredstva, uvećana za zakonsku zateznu kamatu.

Sredstva se isplaćuju jednokratno u roku 30 dana od dana potpisa ugovora, a po dostavi instrumenata osiguranja naplate (bjanko zadužnica) od strane korisnika potpore. Najkasnije do isteka ugovorne obveze treba dostaviti sve dokaze o namjenskom utrošku sredstava prema troškovniku dostavljenom uz Poslovni plan na temelju kojeg je dana suglasnost. Zadnji dan ugovorne obveze je 12 mjeseci od dana prijave u radni odnos Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Osobe koje su ranije imale registrirani obrt, trgovačko društvo ili slobodnu djelatnost mogu koristiti potpore za samozapošljavanje isključivo u slučaju da dokažu da su podmirile sve obveze (doprinosi, porezi, prirezi) na ime prethodnih poslovnih aktivnosti. Potpora za preuzimanje već postojećeg poslovnog subjekta može se odobriti isključivo u 100 postotnom dijelu, dok se potpora za preuzimanje poslovnog subjekta od člana obitelji može se odobriti samo u slučaju umirovljenja dotadašnjeg vlasnika/ce. Potpora se može odobriti i za udruživanje u pravne subjekte pri čemu se razlikuje moguć broj sufinanciranih osoba ovisno o vrsti subjekta. U obrtima i slobodnim djelatnostima potporu mogu ostvariti najviše 2 osobe - suvlasnika, u trgovačkim društvima najviše 4 osobe - suvlasnika i u zadrugama najviše 5 osoba – suvlasnika.

U slučajevima kada su uz osobe koje koriste sredstva za samozapošljavanje osnivači obrta i trgovačkog društva druge fizičke osobe, korisnici sredstava moraju biti većinski suvlasnici na način:

- dva, tri ili četiri osnivača - korisnik sredstava treba imati većinski udjel u vlasništvu (51%),
- tri osnivača - dva korisnika sredstava čiji udjel u vlasništvu mora biti 51%,
- više od četiri osnivača:
- jedan korisnik sredstava čiji udjel u vlasništvu mora biti 25%,

- više korisnika sredstava čiji udjeli u vlasništvu zajedno moraju činiti većinski udio u odnosu na druge osnivače.

Detaljne procedure vezane uz provedbu ove mjere propisane su Internim priručnikom o samozapošljavanju.

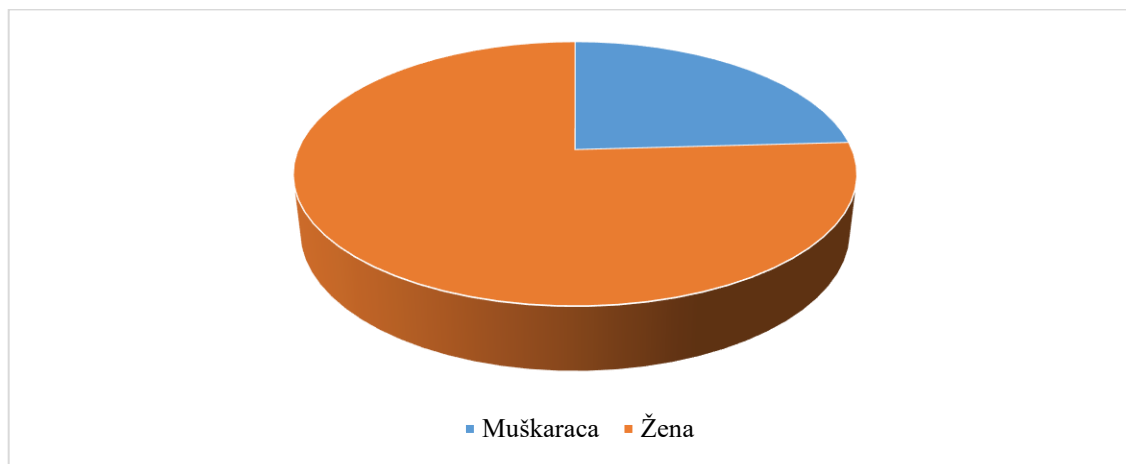
Pri potporama za samozapošljavanje prihvatljivi su oni troškovi za kupnju strojeva, tehnike, alata i opreme za obavljanje djelatnosti, kupnja odgovarajuće informatičke opreme potrebne za rad, kupnja licenciranih IT programa, zakup poslovnog prostora za najviše 11 mjeseci poslovanja (prostor ne može biti zakupljen od roditelja i drugih članova obitelji), troškovi za knjigovodstvene usluge za najviše 11 mjeseci poslovanja, doprinosi za vlasnika/cu – samozaposlenu osobu za najviše 11 mjeseci poslovanja, edukacije koje su vezane uz djelatnost, a koje su provedene i plaćene do propisanog roka za dostavu dokumentacije o namjenskom utrošku sredstava, troškovi registracije poslovnog subjekta - javnobilježnički troškovi, pristojbe, naknade, upisnine u odgovarajuće registre koji su preduvjet za obavljanje djelatnosti, izrada web stranice, pisanih materijala za oglašavanje, reklamnih ploča i natpisa, web hosting, zakup domene, održavanje web stranice, kupnja uredskog namještaja i materijala za izradu specifičnih dijelova interijera poslovnog prostora po mjeri (pultovi, ugostiteljski i inventar u prodavaonicama), kupnja novih prijevoznih sredstava (nužnih za obavljanje djelatnosti), troškovi atesta i procjene opasnosti, kupnja zaštitne i radne odjeće i opreme te kupnja licenci neophodnih za obavljanje djelatnosti.

Neprihvatljivi su oni troškovi za kupnju rabljene opreme i rabljenih vozila, troškovi za kupnju sirovine i potrošnog materijala potrebnih za obavljanje djelatnosti, kupnja robe/proizvoda za daljnju prodaju, porezi, prirezi, uključujući i PDV, komorski doprinosi, kupnja telefonskih i mobilnih uređaja, zakupnina za poslovni prostor zakupljen od članova obitelji, obnova ili uređenje poslovnog prostora, popravak ili ugradnja instalacija u poslovnom prostoru, podzakup za poslovni prostor, oglašavanje koje provodi drugi subjekt u ime samozaposlene osobe (oglasnici, Internet, druge tvrtke), pretplate na časopise i stručnu literaturu, edukacije održane u inozemstvu, troškovi stručnih i drugih ispita potrebnih za obavljanje djelatnosti, komorske i druge članarine, autorski ugovori s drugim osobama, trošak istraživanja tržišta, najam/leasing vozila i opreme, tisak na reklamne predmete, doprinosi za druge zaposlenike, službena putovanja, trošak goriva, guma, cestarina, naplate parkinga za službeno vozilo, troškovi održavanja, servisiranja,

registracije automobila, temeljni kapital kod osnivanja trgovačkog društva, kupnja udjela u već postojećoj tvrtki, troškovi premije osiguranja, režijski troškovi poslovnog prostora i priključci energenata, usluge drugih poslovnih subjekata (osim knjigovodstvenih i web usluga).

U cilju istraživanja teme završnog rada načinjen je anketni upitnik koji se provodio u razdoblju od 1. lipnja 2019. do 19. lipnja 2019. godine koristeći online Google obrazac. Istraživanje je provedeno na 58 studenata, punoljetnih osoba, slučajnim odabirom. Na samom početku istraživanju su bila postavljena općenita pitanja, kao primjerice spol, dob, mjesto stanovanja. Drugi dio se odnosio na upoznatost s mjerama zapošljavanja i samozapošljavanja. Potom su bila ispitivana mišljenja koji su motivi za zapošljavanje studenata u poljoprivredi. Dok se zadnje pitanje odnosilo na osobno stajalište da li bi se upustili u samozapošljavanje u poljoprivredi.

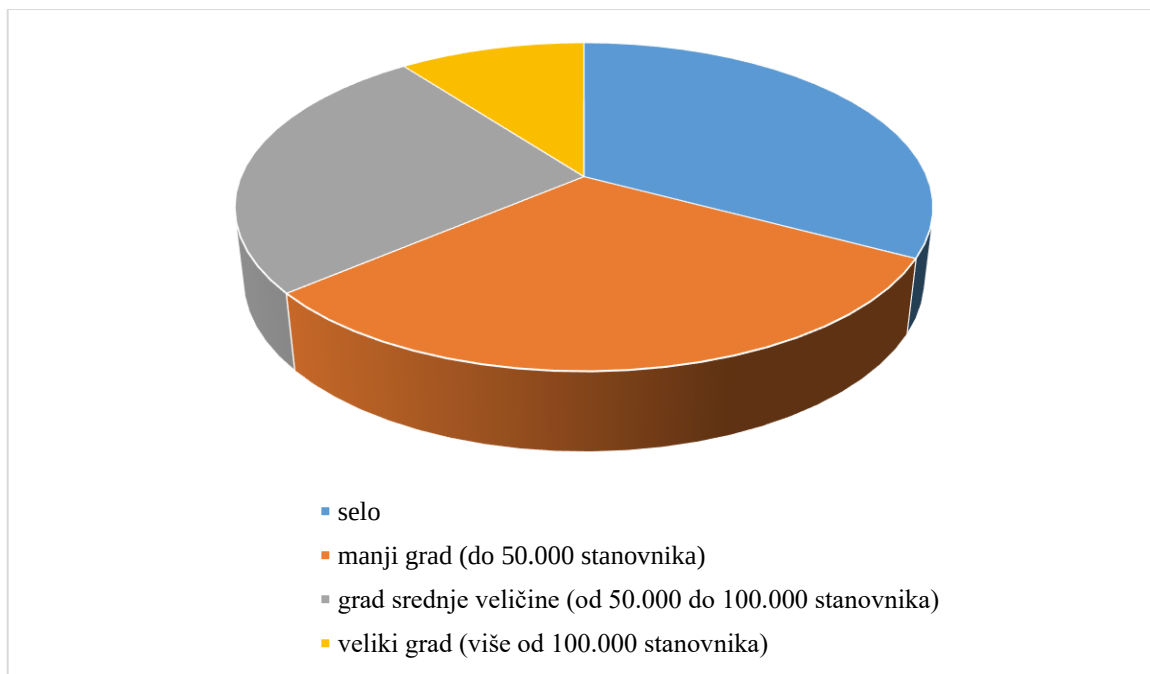
Prva četiri anketna pitanja su se odnosila na demografske karakteristike ispitanika iz kojih su vidljivi podaci o spolu, dobnoj skupini, mjestu stanovanja i radnom statusu. Anketni upitnik je ispunilo ukupno 58 osoba od kojih su 44 (75,9%) ženskog spola i 14 (24,1%) muškog spola.

Grafikon 1. Spol ispitanika

Od ukupnog broja ispitanika, njih 44 (75,9%) pripada dobnoj skupini od 18 do 25 godina, potom 13 (22,4%) dobnoj skupini od 26 do 35 godina, te 1 (1,7%) pripada dobnoj skupini više od 45 godina. Prema mjestu stanovanja, najviše ispitanika, njih 19 (32,8%) je

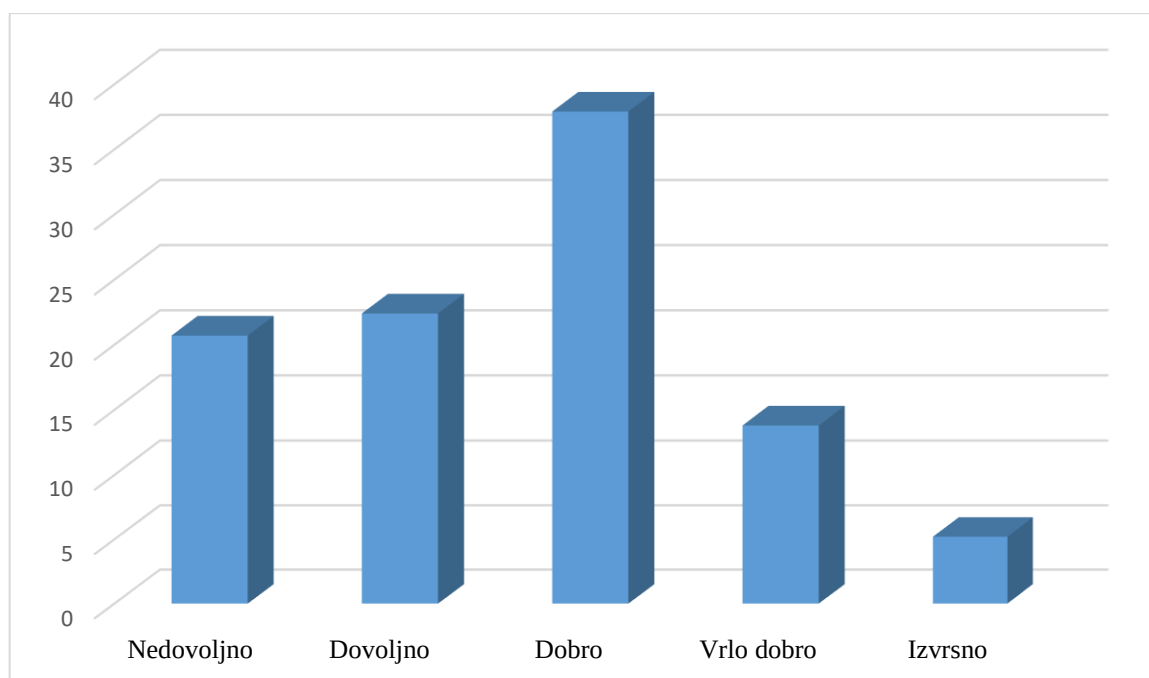
odgovorilo da živi u velikom gradu (više od 100.000 stanovnika), zatim slijedi odgovor u selu, njih 18 (31%) ispitanika, 15 (25,9%) ispitanika je odgovorilo da živi u manjem gradu (do 50.000 stanovnika), te je najmanji broj ispitanika, njih 6 (10,3%) odgovorilo da živi u gradu srednje veličine (od 50.000 do 100.000 stanovnika).

Grafikon 2. Mjesto stanovanja

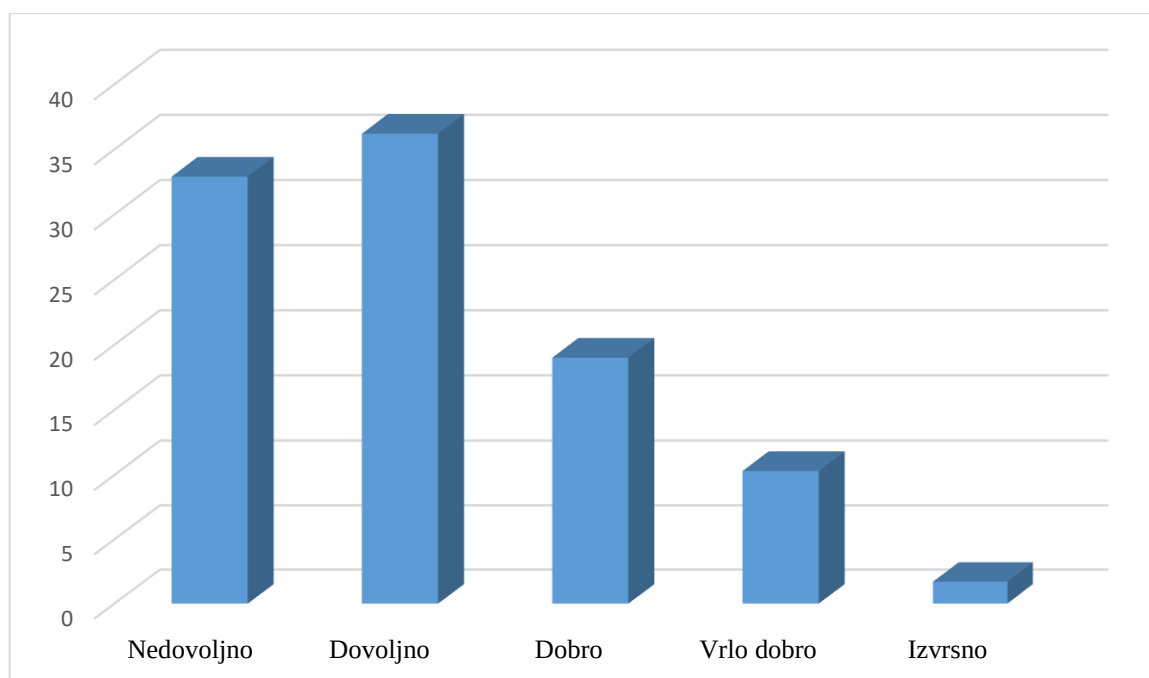
Prema radnom statusu, većina ispitanika, kako smo i očekivali, njih 41 (71,9%) su studenti, 13 (22,8%) ispitanika su zaposleni, a 3 (5,3%) ispitanika su nezaposleni.

Zatim se u istraživanju postavilo pitanje: „U kojoj mjeri smatrate da ste upoznati s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva?“, u kojoj je 12 (20,7%) ispitanika odgovorilo da nije upoznato s mjerama zapošljavanja mladih, 13 (22,4%) ispitanika je odgovorilo da je dovoljno upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva, 22 (37,9%) ispitanika, ujedno i najviše je odgovorilo da je dobro upoznato s mjerama zapošljavanja mladih. 8 (13,8%) ispitanika je odgovorilo da je vrlo dobro upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva, dok je ujedno i najmanje odgovorilo, njih 3 (5,2%) da je izvršno upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva.

Grafikon 3. U kojoj mjeri studenti smatraju da su upoznati s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva

Slijedeće pitanje postavljeno u istraživanju je bilo „Jeste li neku od mjera za poticanje zapošljavanja mladih osobno koristili?“, na čega je 51 (87,9%) ispitanika odgovorilo da nije osobno koristio, dok je samo 7 (12,1%) ispitanika odgovorilo da je osobno koristio mjere za poticanje zapošljavanja mladih osoba. Potom je postavljeno pitanje: „U kojoj mjeri smatrate da ste upoznati s mjerama samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba?“, 19 (32,8%) ispitanika je odgovorilo da je nedovoljno upoznato s mjerama samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba, 21 (36,2%) ispitanike je odgovorilo da je dovoljno upoznato s mjerama samozapošljavanja, 11 (19%) ispitanike je odgovorilo da je dobro upoznato, 6 (10,3%) je odgovorilo da je vrlo dobro upoznato, dok je samo 1 (1,7%) ispitanik odgovorio da je izvrsno upoznat s mjerama samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba.

Grafikon 4. Upoznatost s mjerama samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba

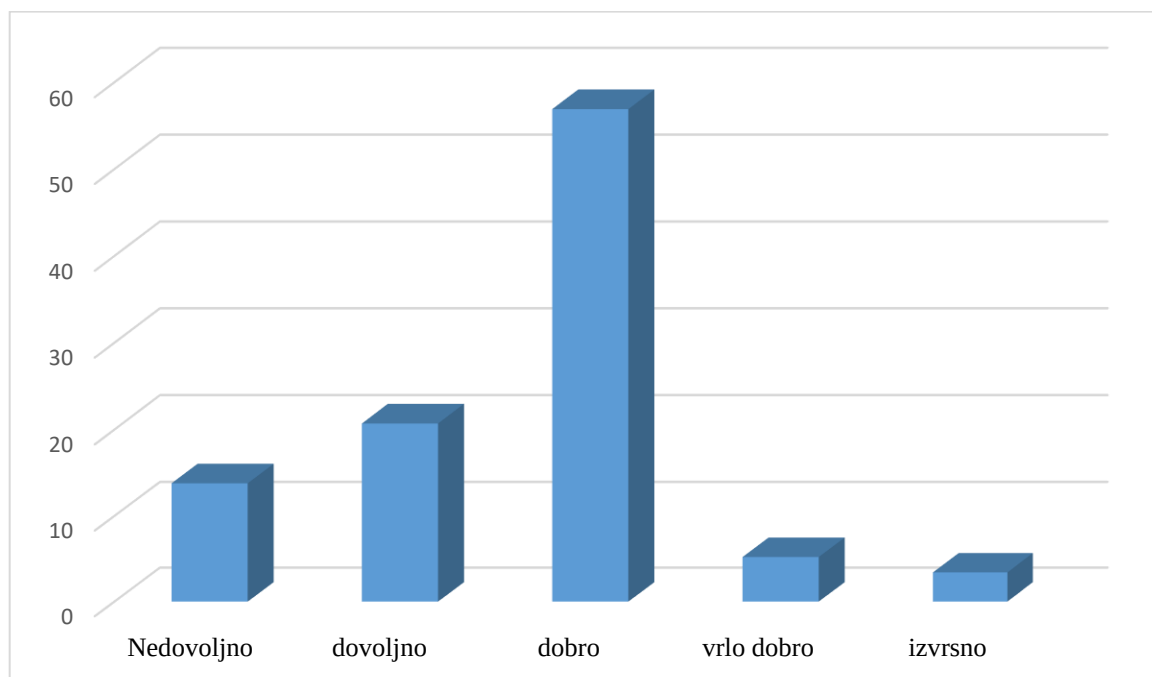
Iz istraživanja se također moglo vidjeti da je većina, njih 54 (94,7%) odgovorilo da nisu osobno koristili mjere za poticanje samozapošljavanja, dok je samo njih 3 (5,3%) osobno koristilo poticaje za samozapošljavanje. Također se iz provedenog istraživanja moglo vidjeti da je njih 46 (79,3%) ispitanika odgovorilo da ne poznaje nikoga tko je koristio mjere za poticanje samozapošljavanja, dok je 12 (20,7%) ispitanika odgovorilo da zna nekoga tko je koristio mjere za poticanje samozapošljavanje.

U istraživanju je potom ostavljeno prostora da ispitanici navedu ili opišu mjeru koju su koristili oni sami ili osoba koju poznaju, te su u ovom području dobiveni sljedeći odgovori:

- Stručno osposobljavanje
- SOR
- Dobiven novac od države za otvaranje tvrtke – početnu nabavku (25.000 kuna)
- Poticaji za samozapošljavanje u iznosu od 35.000,00 kn za j.d.o.o.

Potom je u istraživanju postavljeno pitanje: „U kojoj mjeri smatrate da se sve navedene mjere uspješno provode u Vašoj županiji?“ 8 (13,8%) ispitanika je odgovorilo da smatra da se nedovoljno uspješno provode te mjere u njihovoj županiji, 12 (20,7%) ispitanika je odgovorilo da je dovoljno, 33 (56,9%) ispitanika smatra da navedene mjere dobro provode u njihovoj županiji, 3 (5,2%) vrlo dobro provodi sve navedene mjere u njihovoj županiji, 2

(3,4%) ispitanika je odgovorilo da smatra da se izuzetno uspješno navedene mjere provode u njihovoj županiji.

Slika 5. Uspješnost provođenja navedenih mjera u županiji ispitanika

Ispitanicima je u dijelu anketnog upitnika ponuđeno nekoliko tvrdnji na koje su morali odgovoriti odabirom odgovarajućeg stupnja slaganja na Likertovoj ljestvici od 1 do 5 gdje je: 1 – potpuno nevažna do 5 – vrlo važna daju subjektivnu procjenu idućih izjava vezanih uz motive za samozapošljavanje studenata u poljoprivredi.

1. Sigurnost radnog mjesta.

Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, tri ispitanika (5,26%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, devet (15,79%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 10 (17,54%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je najveći broj, čak 34 (59,65%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno. Ovaj rezultat je potpuno očekivan s obzirom na današnje stanje na tržištu rada.

2. Prijateljska i opuštena radna atmosfera.

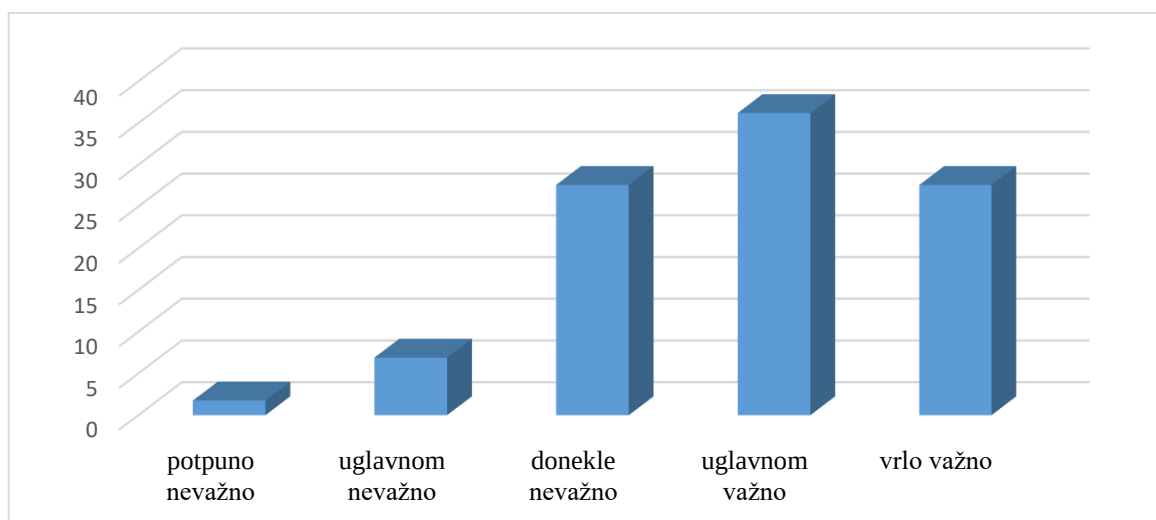
Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, tri ispitanika (5,26%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, dvanaest (21,05%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, osamnaest (31,58%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je najveći broj, čak 23 (40,35%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

3. Visoka plaća.

Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, po osam ispitanika (14,04%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno i donekle važno, 25 (43,86%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 15 (26,32%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

4. Mogućnost utjecanja na donošenje odluka vezanih uz posao

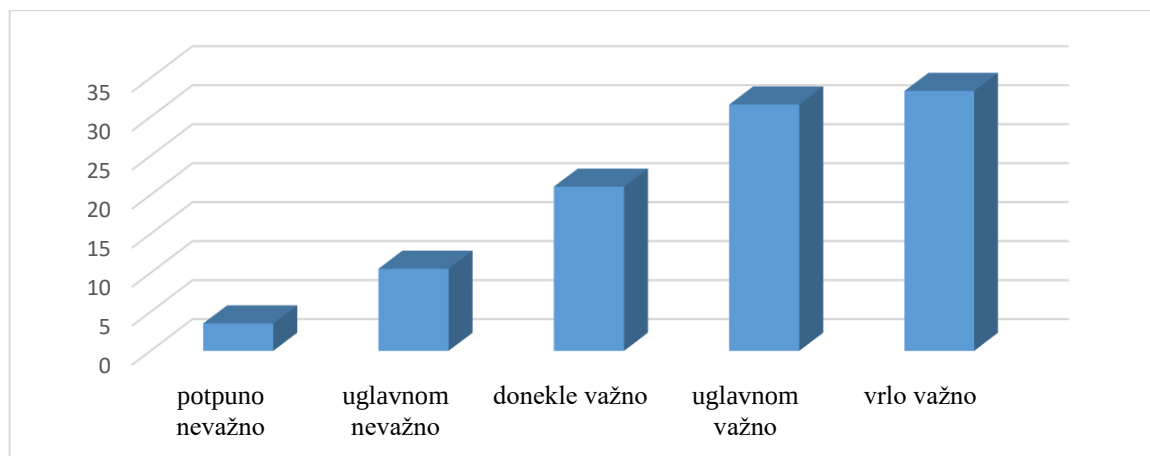
Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, četiri ispitanika (6,90%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 16 (27,59%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 21 (36,21%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 16 (27,59%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Grafikon 6. Anketni upitnik - rezultati - tvrdnja broj 4.

5. Posao koji ostavlja dovoljno slobodnog vremena

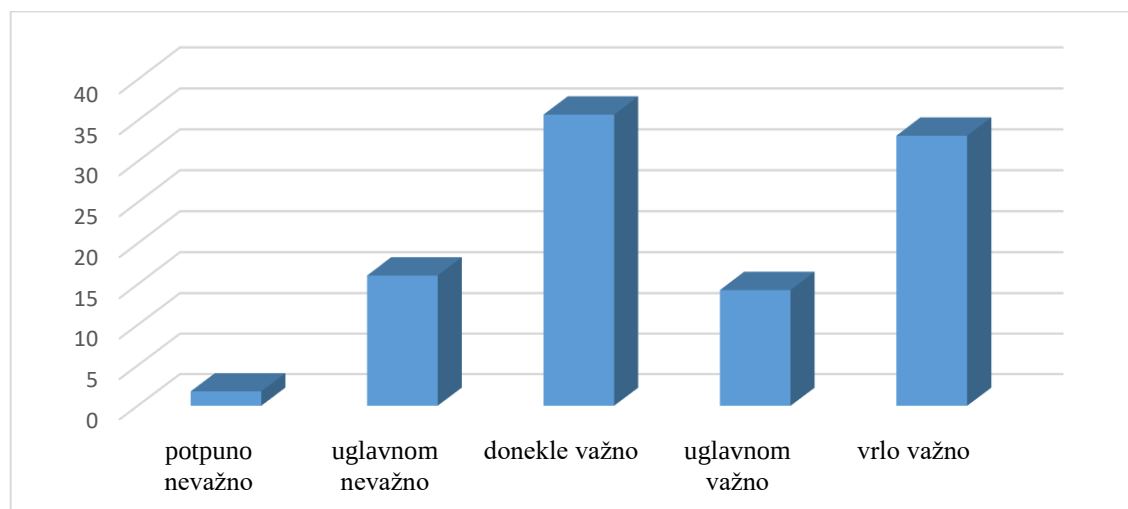
Dva (3,51) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, šest ispitanika (10,53%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 12 (21,05%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 18 (31,58%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 19 (33,33%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Grafikon 7. Anketni upitnik - rezultati - tvrdnja broj 5.

6. Raznolik i kreativan posao

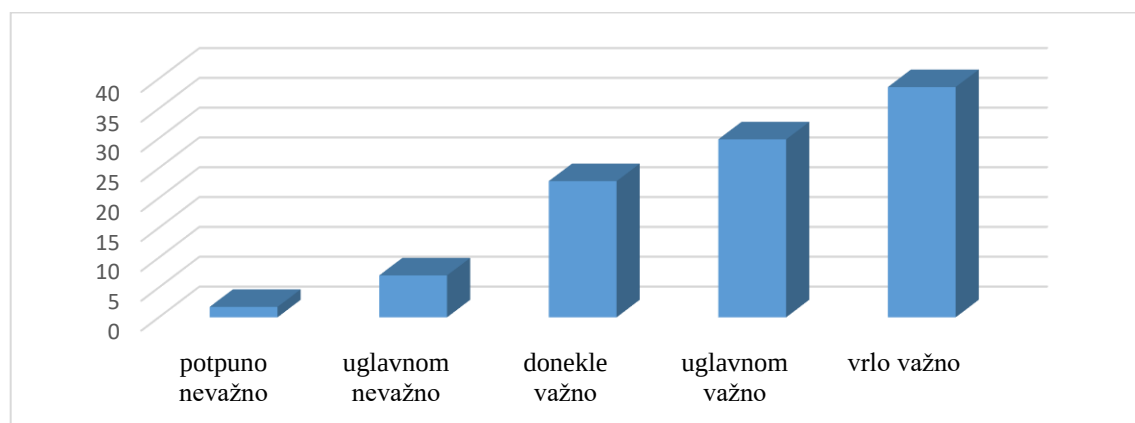
Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, devet ispitanika (16,07%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 20 (35,71%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 8 (14,29%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 18 (33,14%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Grafikon 8. Anketni upitnik - rezultati - tvrdnja broj 6.

7. Mogućnost stalnog stručnog usavršavanja

Jedan (1,75) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, četiri ispitanika (7,02%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 13 (22,81%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 17 (29,82%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 22 (38,60%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Grafikon 9. Anketni upitnik - rezultati - tvrdnja broj 7.

8. Fleksibilnost radnog vremena

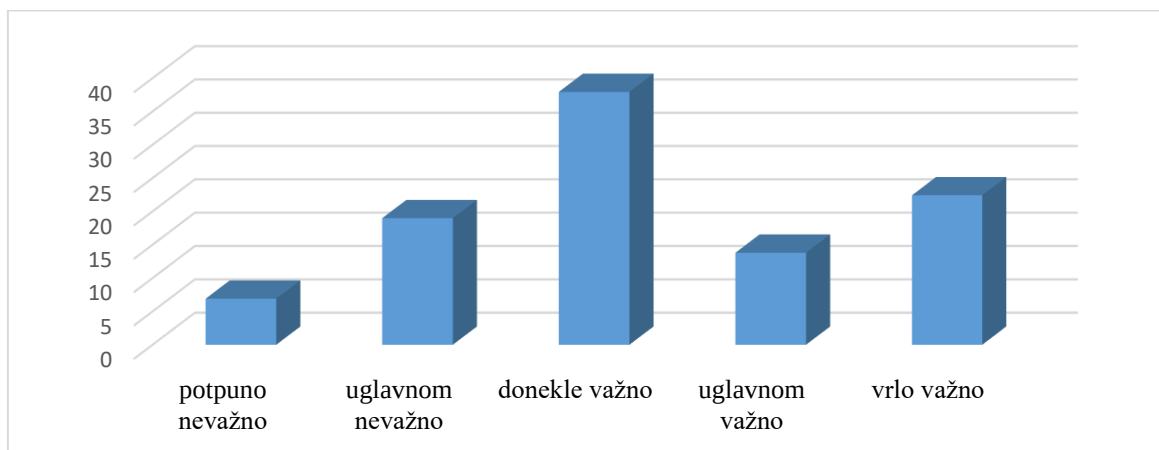
Tri (5,26) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, tri ispitanika (5,26%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 12 (21,05%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 16 (21,05%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 23 (40,35%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

9. Mogućnost povremenog rada (usavršavanja) u inozemstvu

Dva (3,51) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, šest ispitanika (10,53%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 22 (38,60%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 14 (24,56%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 13 (22,81%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

10. Mogućnost rada u timovima

Četiri (6,90) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, 11 ispitanika (18,97%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 22 (37,93%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 8 (13,79%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 13 (22,41%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Grafikon 10. Anketni upitnik - rezultati - tvrdnja broj 10.

11. Ugled koji taj posao ima u društvu

Sedam (12,07) ispitanik je odgovorio da je to potpuno nevažno, 12 ispitanika (20,69%) je odgovorilo da je to uglavnom nevažno, 19 (32,76%) ispitanika je odgovorilo da je to donekle važno, 10 (17,24%) ispitanika je odgovorilo da je to uglavnom važno, dok je 10 (17,24%) ispitanika odgovorilo da je to vrlo važno.

Iz istraživanje se može također vidjeti da je veći dio ispitanika, njih 41 (70,7%) odgovorilo da nemaju mogućnost sigurnog samozapošljavanja u Hrvatskoj, dok samo 17 (29,3%) ispitanika je odgovorilo da smatra da mlade osobe u struci ispitanika imaju mogućnost sigurnog samozapošljavanja u Hrvatskoj.

Zadnje pitanje u istraživanju je glasil: „Da li biste se sami upustili u samozapošljavanje u poljoprivredi“, na čega je 41 (70,7%) ispitanika odgovorilo da se ne bi upustili u samozapošljavanje u poljoprivredi, dok samo 17 (29,3%) ispitanika bi se upustilo u samozapošljavanje u poljoprivredi.

4. ZAKLJUČAK

Iz ovog rada se može zaključiti da je potpora za samozapošljavanje jedna od mjera koja je znatno izmijenjena u odnosu na sve prethodne mjere samozapošljavanja koje je osiguravao Zavod. Ne samo da je doživjela značajan skok u financijskom iznosu nego ju je moguće kombinirati s mjerom stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, a moguće je i udruživanje više osoba u razne poduzetničke oblike. Potpora za samozapošljavanje je namijenjena osobama koje imaju poduzetničku ideju i žele je realizirati uz podršku sredstava za samozapošljavanje koja dodjeljuje Zavod.

Iz provedenog istraživanja se može vidjeti da je većina ispitanika odgovorilo da je dovoljno upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva, dok je najmanje odgovorilo da je izvrsno upoznato s mjerama zapošljavanja mladih bez prethodnog radnog iskustva. Također se iz istraživanja može vidjeti da je većina ispitanika koristili neku mjeru za poticanje zapošljavanja mladih. Najviše studenata je odgovorilo da nisu osobno koristili mjere za poticanje samozapošljavanja. Također najveći broj ispitanika smatra da njihova županija dobro provodi navedene mjere. Iz stavova studenata se može vidjeti da studenti smatraju da je kod samozapošljavanja vrlo važna: sigurnost radnog mjesta, prijateljska i opuštena radna atmosfera, kao i posao koji ostavlja dovoljno slobodnog vremena, mogućnost stalnog stručnog usavršavanja, fleksibilnost radnog vremena. Studenti smatraju da je za samozapošljavanje uglavnom važna: visoka plaća, mogućnost utjecanja na donošenje odluka vezanih uz posao. Do prema stavovima studenata samozapošljavanje je donekle važno: raznolik i kreativan posao, mogućnost povremenog rada (usavršavanja) u inozemstvu, mogućnost rada u timovima, ugled koji taj posao ima u društvu. Iz istraživanja se također može vidjeti smatra da mlade osobe u struci ispitanika imaju mogućnost sigurnog samozapošljavanja u Hrvatskoj. No, na samom kraju istraživanja se može vidjeti da ipak mladi nisu dovoljno spremni za samozapošljavanje u poljoprivredi, jer je samo 17 ispitanika od 58 odgovorilo da bi se upustilo u samozapošljavanje u poljoprivredi.

5. POPIS LITERATURE

1. Družić, I., Sirotković, J. (2002.): Uvod u hrvatsko gospodarstvo. Ekonomski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
2. Lovrinčević, Ž. (2001.): Hrvatska u 21. Stoljeću. Makroekonomija, Zagreb.
3. Obadić, A., Barić V., Čavrak V., Družić I., Kovačević G., Tica J., Andabaka A., Beg M., Bogdan Ž., Gelo T., Globan T., Raguž Krištić I., Rogić Dumančić L., Sekur T., Smolić Š., Arčabić V., Družić M., Nadoveza O. (2016): Gospodarstvo Hrvatske. Zagreb: Ekonomski fakultet (204-233 str.)
4. Centar za poduzetništvo (2018): Što sve trebate znati prije nego krenete u samozapošljavanje? (23.06.2019.)